

Vlaams
Parlement

vergadering **C86 – ECO12**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 17 januari 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de rol van de VDAB bij het aanpakken van het tekort aan ingenieurs en andere technische profielen - 470 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het W ² -decreet en de gevolgen ervan voor de VDAB - 487 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de activering van werkloze huishoudens en de strijd tegen armoede - 502 (2012-2013)	9
Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de acties aangaande werkzoekende gefailleerden - 503 (2012-2013)	15

■

Waarnemend voorzitter: mevrouw Goedele Vermeiren

**Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de rol van de VDAB bij het aanpakken van het tekort aan ingenieurs en andere technische profielen
- 470 (2012-2013)**

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, minister, dames en heren, we vernemen dat de VDAB in mijn regio ingenieurs uit het buitenland uitnodigt om bedrijven te helpen hun vacatures in te vullen. Op zich is het positief dat de VDAB de ondernemers die al jaren schreeuwen om meer technisch geschoold personeel, hierbij helpt. Maar zijn in eigen land wel alle middelen uitgeput?

De Vlaamse Regering heeft immers op suggestie van een resolutie van het Vlaams Parlement betreffende het verhogen van de uitstroom van het aantal afgestudeerden in exact wetenschappelijke en technische richtingen een STEM-actieplan (Science, Technology, Engineering and Mathematics) opgesteld in januari 2012. Dat actieplan ligt er al een jaar, maar heeft geen budget toegewezen gekregen behalve een beperkt bedrag vanuit Onderwijs.

Het STEM-actieplan wordt gedragen door de minister van Onderwijs, de minister van Wetenschapsbeleid, de minister van Werk en de minister-president. Het formuleert ook heel wat engagementen die de VDAB moet nemen. Het is me niet duidelijk wat de VDAB al ondernam, vandaar deze vraag om uitleg. Ook vanuit het beleidsdomein Werk liggen heel wat kansen.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag van 20 april 2012 over het actieplan antwoordde u dat in het nieuw inhoudelijk kader voor de sectorconvenants 2013-2014, het meewerken aan een geïnformeerde studie- en beroepskeuze als een van de belangrijke focussen naar voren wordt geschoven. U antwoordde verder dat u grondig nadacht over het stimuleren, versterken en ondersteunen van ‘excellente partnerschappen’. Het was op dat moment nog te vroeg om te bepalen hoe deze ‘excellente centra’ kunnen passen in het STEM-beleid.

Minister, ik duw en trek van harte aan dat STEM-actieplan. Ik stel u met plezier mijn vragen. Ik hoop dat ik veel antwoorden krijg.

Hoeveel kost het initiatief van de VDAB om ingenieurs uit het buitenland te zoeken en naar hier te halen? U begrijpt de ondertoon van mijn vraag.

Welke specifieke engagementen neemt de VDAB nog? Worden die genomen op basis van het STEM-actieplan? Ik omschrijf in mijn vragen welke engagementen voor de VDAB in het plan staan. Maakt de VDAB intussen jaarlijks een overzicht van de STEM-knelpuntvacatures? Is er een nulmeting gebeurd?

Zijn er al afspraken tussen de VDAB en andere actoren betreffende het openstellen van educatief materiaal via een portaal-site? Werd de 72-urenregeling met de regionale technologische centra (RTC) uitgebreid? Op welke manier gebeurde dit? Werden al afspraken gemaakt met de sectorbegeleiders van de VDAB om hun rol te versterken bij het stimuleren van de zijinstroom? Heeft de VDAB al meegewerkt aan het uitbreiden en aantrekkelijker maken van de Doedagen? Werden de VDAB-beroepenfilms al aangevuld met relevante informatie? Is er een samenwerking met de VRT om elk jaar een beroep in de aandacht te brengen zoals werd aangekondigd? Werd intussen een werkgroep industrieel talent opgericht?

– *Mevrouw Patricia Ceysens, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

In welke sectorconvenanten wordt uiteindelijk het meewerken aan een geïnformeerde studie- en beroepskeuze als doelstelling meegenomen? Op welke manier worden deze initiatieven

ingepast in de bestaande initiatieven en ervaringen? Vrijdag staan er enkele sectorconvenanten op de agenda. U zult misschien meer details kunnen geven.

Wat is de stand van zaken van de excellente partnerschappen? Hoe kunnen ze de doelstellingen van het STEM-actieplan mee realiseren? Hoe kunnen ze de wereld van onderwijs en werk dichter bij elkaar brengen?

Werd aan de sectoren gevraagd actiever betrokken te zijn bij het Beroepenhuis?

Minister Lieten, bevoegd voor het wetenschapsbeleid, startte intussen de campagne 'Richting Morgen'. Het is de bedoeling om het logo in de vorm van een pijl overal te gebruiken. Zal de VDAB dit logo ook gebruiken? Waarvoor? Waarvoor niet?

Welke andere initiatieven plant u om de uitstroom aan ingenieurs en andere technische beroepen te verhogen? Welke middelen hebt u hiervoor?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Ik dank mevrouw Poleyn voor haar vraag om uitleg. Ik heb maandag een gelijkaardige vraag ingediend naar aanleiding van een reportage over de crisis in de bouwsector in Nederland. Niet alleen heel wat bouwvakkers, maar ook hooggeschoolde ingenieurs in de bouwsector hebben hun baan verloren. Voor knelpuntberoepen kunnen we mensen aantrekken uit het buitenland, Portugal is een voorbeeld.

In Vlaanderen wordt de bouwsector gekenmerkt door een groot aantal knelpuntvacatures. Voor de laaggeschoolden is dat in Nederland, ondanks het jobverlies van sommige bouwvakkers, ook nog steeds het geval. Zij hebben dus uitzicht op een nieuwe job in eigen land. Voor de hogergeschoolden, in het bijzonder de ingenieurs, liggen de kaarten anders in eigen land. Aangezien de taal absoluut geen barrière vormt en ook de afstand niet, zou het efficiënter zijn om nu te focussen op de Nederlandse arbeidsmarkt wat betreft die ingenieurs. Dat is alvast efficiënter dan de inspanningen die we op Portugese hooggeschoolden richten.

Minister, bent u van oordeel dat de Vlaamse bouwsector zijn knelpuntvacatures moet proberen op te vullen door Nederlandse ingenieurs aan te trekken? Heeft dit gegeven gevolgen voor het beleid van de VDAB met betrekking tot het opvullen van vacatures door Portugese hooggeschoolden?

Zult u de VDAB de opdracht geven om de situatie te onderzoeken en om initiatieven te nemen om vacatures in de Vlaamse bouwsector te bemiddelen voor Nederlandse ingenieurs? Welke concrete inspanningen zal de VDAB leveren? Wordt er gedacht aan het inschakelen van private arbeidsmarktintermediaren om Nederlandse ingenieurs te leiden naar de Vlaamse bouwsector?

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Ik wil me aansluiten bij de vraagstellers en hen bedanken. Mevrouw Poleyn vraagt naar een overzicht aan de kant van werk. Het STEM-actieplan is goedgekeurd. Nu moeten we dat implementeren en dat zal het moeilijkste worden, minister. We moeten allemaal aan de kar trekken. De ingenieurs zijn nu in de actualiteit geweest, maar het gaat uiteraard niet enkel over ingenieurs. Het is een mooie vraag naar de stand van zaken. Bij minister Smet luiden wij ook telkens de alarmbel, net als bij minister Lieten. Ik ben zeer benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Peeters, ik wil u een gelukkige verjaardag wensen.

We hebben twee verschillende delen. U begint uw vraag met het zoeken van ingenieurs in het buitenland, mevrouw Poleyn. Dat gaat om het invullen van vacatures in het bedrijfsleven, die vandaag niet ingevuld geraken. Ik verwijs onder andere naar de vraag van de heer Van den Heuvel van 4 oktober 2012. We doen eerst en ook parallel acties binnen Vlaanderen – ik denk

aan de actie in de provincies – naar alle ingenieurs die geen werk hebben. Om onmiddellijk een antwoord te bieden, doen we die acties in Vlaanderen. We hebben dat ook gedaan voor Portugal en Spanje.

Mevrouw Peeters, ik heb uw vraag niet op voorhand gekregen, maar ik ga ervan uit dat de VDAB dat zal doen. Als er in de bouwsector in Nederland problemen zijn, waardoor mensen uit technische beroepen beschikbaar zijn om de vacatures in Vlaanderen in te vullen, sta ik er helemaal achter dat de VDAB daarvoor acties onderneemt.

Dat kost de VDAB geen extra geld. Internationaal bemiddelen is automatisch een onderdeel van het dienstenaanbod van de VDAB. De VDAB probeert vacatures in te vullen in Vlaanderen, het liefst met Vlaamse mensen, maar als dat niet lukt, kan dat ook met buitenlandse mensen en moet de VDAB ook voor die bemiddeling instaan. Als er kosten zijn voor reis en verblijf – die voor mensen uit Nederland veel lager liggen, zoals u terecht zegt, mevrouw Peeters – worden die door de Europese Commissie gedragen. Voor Portugal en Spanje was dat toch het geval. De kosten voor de organisatie van jobbeurzen en dergelijke zijn gewoonlijk voor de buitenlandse bemiddelingsdienst. Qua budgettaire kost valt dat dus mee, het is enkel de inzet van de mensen, maar het is sowieso een taak van de VDAB.

Mevrouw Peeters, de details van wat de VDAB al heeft gedaan of niet, heb ik niet bij. Het zou me verbazen dat de VDAB nog niet met de Nederlandse collega's zou hebben gesproken. Mocht dat zo zijn, zal ik in elk geval naar aanleiding van uw vraag de VDAB aansporen om dat te doen. Het lijkt me nuttig en zinvol. Wellicht gebeurt het ook door de bouwsector zelf. Marc Dillen van de Vlaamse Confederatie Bouw en Hilde Masschelein van Bouwunie zijn echt wel actief en zullen daarop ook wel inspelen, samen met hun bedrijven. We vragen het dus na bij de VDAB en ik stel voor dat ik u dan nog de gegevens bezorg van wat er concreet al gebeurd is.

Het tweede deel is iets totaal anders. Het gaat over hoe we ervoor zorgen dat wat we nu ondervinden, in de toekomst minder gebeurt. Dat is het STEM-actieplan. Mevrouw Poleyn, uw andere vragen gaan daarover. Ik begrijp dat ook u heel geïnteresseerd bent, mevrouw Vermeiren. Ik zal voor elke vraag die u hebt gesteld zeggen waar we staan. Iedereen weet dat ik graag heel gevat antwoord, maar als u veel vragen stelt, moet ik wat meer uitleg geven.

De VDAB werkt niet met knelpuntvacatures, maar met knelpuntberoepen. Dat doen ze al jaren en elk jaar wordt er een lijst met knelpuntberoepen gepubliceerd. De knelpuntberoepen worden niet automatisch ingedeeld volgens STEM of niet-STEM, maar in de lijst zie je wel dat een groot deel van de knelpuntberoepen tot dit domein behoort. Ingenieurs, informatici, technici, tekenaars, en arbeidersberoepen waarvoor een technische kennis vereist is, behoren tot de hardnekkige knelpuntberoepen. Die staan al jaren op de lijst.

De VDAB stelt al het relevante educatieve materiaal gratis beschikbaar op de VDAB-website: beroepenfilms, vacaturedatabanken en webleermodules. Daarnaast stelt de VDAB heel specifiek cursusmateriaal ter beschikking via www.blendedleren.be/cursusmateriaal. Heel wat leerkrachten hebben een behoefte aan extra basismateriaal om hun cursussen op te stellen. De VDAB stelt ook dit didactisch materiaal gratis ter beschikking van het onderwijs.

Daarnaast is er de 72-urenregeling waarvan de doelgroep nu wordt uitgebreid. Die doelgroep is gekend en blijft dezelfde: het beroepssecundair onderwijs, het technisch secundair onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs. Er is wel verruiming mogelijk. Het aantal uren kan worden verruimd door een samenwerking tussen bijvoorbeeld de bouwsector, het onderwijs en de VDAB. Zo zijn er bij de machinale beroepen in de bouw extra 72-urenregelingen ingevoerd. Niet de doelgroep wordt verruimd, wel het aantal 72-urenregelingen.

Het spreekt voor zich dat het Vlaams afsprakenkader voor het volgende schooljaar voorziet in een continuering van de 72-urenmaatregel. Het zal de nodige accenten leggen in lijn met het STEM-actieplan.

Om de rol van sectorbegeleiders te versterken bij het stimuleren van de zijinstroom is er voor specifieke sectoren en in samenspel met de sectorale partners een specifiek plan uitgewerkt. Voor ingenieurs is dat niet eenvoudig. Het gaat om een lange opleiding. Iemand die een ander beroep uitoefent, kan niet snel ingenieur worden met een aantal extra cursussen. Hier en daar kan wel een oplossing worden geboden met opleidingstrajecten voor werkzoekenden en professionele bachelors in de technische richtingen.

De uitbreiding van de jaarlijkse Doedagen naar leerlingen uit de eerste graad secundair onderwijs wordt momenteel uitgerold. De VDAB is daar samen met het Beroepenhuis bij betrokken.

Op heden werden de VDAB-beroepenfilms niet aangevuld. Het is echter wel de bedoeling om de videoverslagen van de jongeren in het project Roadies aanvullend bij de VDAB-beroepenfilms ter beschikking te stellen. In het project Roadies voeren twee schoolverlaters volgend schooljaar verschillende knelpuntberoepen uit. Over deze werkervaring brengen ze verslag uit op de website www.roadies.be en in de sociale media, onder de vorm van video's en blogs. Dat gebeurt op maat van die jongeren zelf. Via hun eigen communicatietools kunnen ze voor elk van die knelpuntberoepen een verslag uitbrengen. Dat is heel up to date, heel hedendaags. Momenteel lopen er besprekingen vanuit Onderwijs met de VRT om van Roadies een vaste rubriek te maken in een van hun programma's.

De oprichting van een werkgroep industrieel talent was een doelstelling van het Nieuw Industrieel Beleid. Wij denken dat het beter is om dit integraal op te nemen binnen het STEM-actieplan. Binnen het STEM-actieplan wordt er gesproken over een STEM-stuurgroep die al operationeel is. Daarnaast moet ook nog een STEM-platform worden samengesteld.

Het merendeel van de sectoren met een sectorconvenant zet vandaag al fors in op initiatieven met betrekking tot studie- en beroepskeuze. Ik stel wel vast dat dit nog al te vaak versnipperd en te weinig intersectoraal wordt opgevat. Daarom heb ik in de net afgelopen onderhandelingen sectoren gestimuleerd om via het sectorconvenant hun schouders te zetten onder de uitrol van de intersectorale initiatieven. Ik denk dan aan het STEM-actieplan maar ook aan www.onderwijskiezer.be, de studie-informatiedagen (SID-ins), het Beroepenhuis enzovoort.

Dat heeft zich in een heel aantal sectorconvenanten vertaald in concrete engagementen met betrekking tot bovenvermelde initiatieven. Toch moet er blijvend aandacht zijn voor de afstemming tussen sectoren en voor het vermijden van versnipperde actie. Het STEM-platform dat zal worden samengesteld, speelt hierin mijns inziens een cruciale rol. Het moet ervoor zorgen dat die initiatieven gecoördineerd gebeuren.

Er is ook gevraagd naar de stand van zaken met betrekking tot de excellente partnerschappen. In 2011 is een inventaris opgemaakt van de partnerschappen. In 2012 hebben we ook een aantal werkbezoeken afgelegd. De bedoeling was om een definitie en een aantal doelstellingen te formuleren van excellente partnerschappen, als vertrekpunt voor het opmaken en uitrollen van een actieplan. Dat actieplan wordt nu voorgelegd aan een groep van partnerschappen die we begin 2012 hebben bezocht. Met de signalen die we daaruit krijgen, gaan we met de stuurgroep excellente partnerschappen bekijken hoe we dat actieplan concreet kunnen uitrollen.

Het is in elk geval mijn intentie om binnen de contouren van het actieplan werk te gaan maken van een aantal fundamentele knelpunten die samenwerken in de weg staan en om breed te informeren, te sensibiliseren, een ondersteunende handleiding uit te werken en op termijn een effectenmeting op te zetten die de impact van die excellente partnerschappen op de centrale beleidsdoelstellingen in kaart brengt.

Dat is het actieplan voor die excellente partnerschappen. Maar nu al zijn er heel wat partnerschappen uitgebouwd tussen de verschillende actoren, bijvoorbeeld rond het werkplekleren. Werkplekleren is natuurlijk een hefboom naar competentieontwikkeling. Het

is een van de mooiste initiatieven om ervoor te zorgen dat mensen talenten kunnen ontwikkelen en competenties kunnen opdoen, maar het is ook een oriënterend middel om jongeren en werkzoekenden warm te maken voor of kennis te laten maken met STEM-richtingen, STEM-opleidingen en STEM-beroepen.

Een ander belangrijk initiatief dat al bestaat, is het delen van infrastructuur voor scholen, het ondersteunen van leraren en opleiders, het ondersteunen van de Onderwijskiezer en dergelijke meer. De sectoren nemen daar effectief al hun rol in op.

Dat is het belangrijkste. U weet dat we met een budgettaire krapte zitten. Met slechtere groei- en inflatiecijfers zullen we wellicht opnieuw moeten besparen. De samenwerking en het efficiënter inzetten van de bestaande mogelijkheden, wat we doen door die vormen van samenwerking, bijvoorbeeld door infrastructuur te delen, zijn dan op dat moment belangrijker.

U vraagt of de sectoren werden gevraagd bij het Beroepenhuis. Zeker. U weet dat bij de opstart van het Beroepenhuis de betrokken sectoren een investering hebben gedaan om het Beroepenhuis te ontwikkelen. Daarnaast stort elk van die sectoren middelen in een provisiefonds, dat wordt ingezet voor het onderhoud, de herstellingen, de verzekering en de materiaalkosten. De meeste van de betrokken sectoren hebben met de nieuwe sectorconvenanten bevestigd om ook in 2013 een bijdrage te leveren. Wel hebben we ondervonden dat het enthousiasme of de positieve reacties deze keer zijn afgenomen. Tevoren was men vrij enthousiast. Die middelen konden daar naartoe gaan. We moeten het dus in de loop van het jaar bekijken om bij de volgende sectorconvenanten niet te ontdekken dat men het niet meer wenst. Er zal dus wat werk aan zijn.

Wat betreft de campagne ‘Richting Morgen’ en het al dan niet gebruiken van het logo, wil ik met de VDAB en minister Lieten nog afstemmen waar dat zinvol is of niet. We moeten eens goed bekijken wat daar kan of moet gebeuren.

Ik denk dat u al weet wat ik zal zeggen over andere middelen. We hebben geen bijkomende middelen uitgetrokken. Als u hoort wat we allemaal doen, dan denk ik dat het niet zinvol is om vandaag nog andere initiatieven te nemen. We zouden dan nog verder versnipperen en dat is zeker niet mijn bedoeling. Als bijvoorbeeld in het platform, waarvan ik denk dat het versnippering moet tegenwerken, uit onderzoeksresultaten blijkt dat we hier en daar nog dingen moeten heroriënteren, wil ik dat graag doen. Maar met de initiatieven die we nemen, gaan we effectief in op de vragen die gesteld zijn in het STEM-actieplan.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Minister, ik dank u van harte voor uw uitgebreid en nauwkeurig antwoord. Ik wil nog op een aantal punten ingaan, vooreerst wat de aanleiding van de vraag betreft. Het was natuurlijk een beetje uitdagend wat ik deed. Ik begrijp dat u op korte termijn naar het buitenland kunt kijken en dergelijke meer, en dat er geen extra middelen zijn, maar het is net omdat het STEM-actieplan geen middelen heeft, dat ik dat nog even klaar naar boven wilde halen.

Het Beroepenhuis is net een van die initiatieven waarin gezamenlijk intersectoraal werd geïnvesteerd, en dat lijkt ook wel zijn impact te hebben. Ik wil u vragen om mee te bewaken en de STEM-platformen te vragen aan om mee te bewaken dat waar er nu al gezamenlijk gewerkt wordt, men dat zal blijven doen, zeker als het een impact heeft en positief wordt geëvalueerd. Ik dacht dat u vorige keer een grote fan was van het Beroepenhuis.

De afstemming met het onderwijs kan volgens mij nog iets beter. Ik wil twee punten aangeven. De portaalsite over blended leren van de VDAB die u aanhaalt, kende ik niet. Tegelijkertijd is er vanuit Onderwijs ook een grotere portaalsite gemaakt voor de educaties, waar dit ook onder hoort, namelijk www.KlasCement.be. Het mag naast elkaar blijven

bestaan, maar het zou toch goed zijn om ze te linken en zo weinig mogelijk dingen naast elkaar te hebben.

Een tweede voorbeeld is het project 'Roadies'. Ik had er ooit eens een voorstel over gelezen in een van de eerste versies van het STEM-actieplan. Toen was de idee om dat met 'Klasse' te verspreiden. Daar zegt u nu niets over. De VRT vind ik ook een goed idee, maar het zou misschien niet slecht zijn om te bekijken wat mogelijk is via Klasse, dat in het onderwijs terechtkomt.

Dan heb ik een fundamentele vraag. Ik ben er persoonlijk van overtuigd dat er heel wat kansen liggen in de excellente partnerschappen. Ik moet toegeven dat het voor mij nog altijd een beetje een conceptueel begrip is. Ik ben ook geen lid van deze commissie. U zei vorige keer dat u nog niet goed wist welke rol dat kan spelen in het STEM-actieplan. Ik wil u voorstellen om heel goed te bekijken in welke mate die partnerschappen de nijverheidstechnische scholen extra kunnen ondersteunen, vooreerst wat betreft het organiseren van de opleidingen en het versterken ervan.

Op dit moment hebben verschillende technische scholen een klein aantal leerlingen, en wellicht zullen ze enkele richtingen schrappen. Dat is economisch gezien heel spijtig. De VDAB zal die opleidingen wellicht overnemen als er voldoende vraag naar is. Dat kan zijn omdat het een knelpuntberoep is. Als er kansen zijn om dat terug te geven aan het onderwijs, moet dat wel gebeuren. Het moet altijd in samenwerking met het onderwijs gebeuren en in de schoollokalen. Partnerschappen moeten optimaal worden uitgebouwd.

Ik wil de frustraties van enkele technische scholen formuleren. U verwees er al even naar. De technische scholen zijn zeer blij met die 72-urenregeling. Ze vragen een verruiming van het aantal uren voor dezelfde doelgroep. Ze zouden dat graag hebben op uren die hen passen. Men hoort dikwijls zeggen: de VDAB-doelgroep komt het eerst, als er dan nog ruimte leegstaat, mogen de scholen. Ik begrijp dat de VDAB voorrang geeft aan zijn eigen werking.

Verschiedende sectoren poten opleidingscentra neer om een opleiding te kunnen garanderen met het meest actuele materiaal van hun sector, terwijl de technische scholen soms met verouderd materiaal moeten werken. We hebben de RTC's. Er zijn initiatieven, maar ik heb het gevoel dat er nog geoptimaliseerd kan worden. Misschien kan dat met de excellente partnerschappen worden bereikt. Als dat zo is, zou ik u willen vragen om de nijverheidstechnische scholen daarbij te betrekken.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Ik dank u voor uw antwoord in verband met de Nederlandse ingenieurs, minister. Ik begrijp dat er nog terugkoppeling met de VDAB zal volgen. Misschien kunnen we daar nog verder op ingaan als we straks de mensen van de VDAB ontvangen.

Ik had de bedenking dat de Confederatie Bouw en de Bouwunie daar werk van zullen maken. Aan de andere kant, de VDAB kan inspanningen doen ten aanzien van de Portugese ingenieurs, maar misschien is hier opnieuw een rol weggelegd voor de private arbeidsmarkt en de intermediären. Dat zullen we mee willen opnemen daarin.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik ben het eens met de elementen die u aanbrengt. Ik ben het ermee eens dat de samenwerking met het onderwijs van groot belang is. De heer Laurys heeft dat al vaak aangekaart. Dat is niet altijd even gemakkelijk. De eerste taak van de VDAB is bemiddeling en dat zal zo blijven, ik ga dat niet wijzigen.

Uiteraard, de 72-urenregeling is goed. Als er machines niet volledig bezet zijn, gaan we die natuurlijk optimaal benutten! Als de externe partnerschappen daarbij kunnen helpen, kan dat zeker en vast. Daar sta ik voor 100 procent achter. Dat de werklozen maar even zouden moeten wachten omdat de jongeren uit de beroepsopleiding voorrang krijgen, kan natuurlijk

niet. Dat begrijpt u. We zullen de infrastructuur maximaal delen, dat is vast en zeker de bedoeling.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het W²-decreet en de gevolgen ervan voor de VDAB - 487 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de activering van werkloze huishoudens en de strijd tegen armoede - 502 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Minister, ik heb een vraag over het W²-decreet of het ‘Werk-Welzijnsdecreet’. Ik heb de vraag om uitleg ingediend op 14 december, intussen is er in de plenaire vergadering een actuele vraag over gesteld aan minister Vandeurzen. Ik schets de problematiek nog even.

De toeleiding van mensen naar werk is dé uitdaging van de komende decennia, daar zijn we het wellicht over eens. Met het W²-decreet wil de Vlaamse Regering daar werk van maken en daar kunnen we alleen maar blij mee zijn. De activering zal volgens de nota ‘Van arbeidszorg naar een geïntegreerd beleidskader: W²’ die op 1 juli 2011 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering, gebeuren op basis van de participatieladder waarbij in functie van de participatiegraad van de mensen bekeken wordt welke stappen kunnen worden gezet naar participatie aan de arbeidsmarkt. Is iemand klaar om onmiddellijk een activeringstraject te volgen, dan gebeurt de toeleiding door de VDAB en Gespecialiseerde Trajectbegeleiding (GTB). Zijn mensen daarvoor nog niet klaar, dan worden ze eerst begeleid door welzijns- en zorgactoren.

Het principe is zeer lovenswaardig en past in het streven van alle overheden om meer mensen toe te leiden naar werk. Er wordt volop gewerkt aan het W²-decreet, dat op 1 januari 2014 in werking moet treden. Minister, u werkt er samen met de ministers Van den Bossche en Vandeurzen aan. We horen wel kritische uitlatingen, meer bepaald over de conceptnota die u op 7 december 2012 naar buiten bracht. Een aantal actoren vragen zich af waarom de OCMW’s geen rol van betekenis krijgen in dit W²-decreet. Het zijn net de OCMW’s die vandaag mensen toeleiden naar werk én welzijn. Ze worden heel vaak geconfronteerd met mensen met problemen en vooral mensen met een leefloon. De OCMW’s zijn ook de instanties die de afgelopen jaren enorm veel knowhow hebben opgebouwd in het begeleiden van moeilijk te bemiddelen mensen naar een arbeidsmarkt.

Nog een troef van de OCMW’s is hun nabijheid. De mensen die men viseert, hebben vaak de grootste mobiliteitsproblemen. Ze kunnen niet gemakkelijk de stap zetten naar een instantie. Bij het OCMW kunnen ze zeer goed terecht, vaak nog beter dan bij het centrum algemeen welzijnswerk (CAW).

Minister Vandeurzen heeft in de plenaire vergadering geantwoord dat er contacten zijn geweest met de VVSG om de OCMW’s erbij te betrekken. In de conceptnota staan volgens ons te weinig taken voor de OCMW’s, terwijl zij juist een activeringsfunctie hebben die complementair is aan de VDAB. De VDAB heeft telkens weer meer cliënten, meer werklozen en moet het toch met minder middelen en personeel stellen. Een taak voor de OCMW’s in het W²-decreet zou voor de VDAB een voordeel zijn.

Minister, wat is de stand van de conceptnota van het W²-decreet? Wat zijn de belangrijkste knelpunten?

Hoe ziet u de rol van de OCMW's in het geheel, rekening houdend met hun wettelijk opgelegde activeringsfunctie en complementariteit aan de VDAB om mensen toe te leiden naar werk? Kant u zich tegen een extra rol voor de OCMW's? Ziet u eerder een rol weggelegd voor de CAW's? Mijn standpunt ter zake is wel duidelijk, gelet op de bereikbaarheid en nabijheid van de OCMW's. We moeten daarvoor pleiten.

Welke gevolgen zal het W²-decreet hebben voor het takenpakket van de VDAB? Zal de VDAB hiervoor aanvullende middelen krijgen? Ik heb deze morgen het interview met u gehoord. Er zullen extra besparingen nodig zijn, gelet op de nulgroei die voorspeld wordt. We gaan van 0,7 naar 0 procent. Volgens de SERV zal er 600 miljoen euro te weinig zijn. Daarmee is bij deze al antwoord gegeven op de vraag.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Minister, ik vertrek van een iets andere invalshoek, om eenzelfde antwoord te kunnen krijgen. Ik ga uit van kinderarmoede en armoede in gezinnen waar geen van de gezinsleden een inkomen uit arbeid heeft.

Werk is de beste buffer tegen de torenhoge armoederisico's. Uit de cijfers blijkt dat 'werkintensiteit' in het huishouden een erg belangrijke determinant vormt voor armoederisico: hoe minder men werkt, hoe hoger het armoederisico. De factor 'kinderlast' invoegen, leidt tot erg zorg- en angstwekkende cijfers. Personen die in een huishouden wonen met kinderen waar niemand het afgelopen jaar heeft gewerkt, hebben in Vlaanderen een armoederisico van maar liefst 65,5 procent. Ter vergelijking: in een gezin waar beide ouders het afgelopen jaar wel aan het werk waren, bedraagt het risico op armoede slechts 2,3 procent. Dat is frappant en sluit aan bij uw vraag, mevrouw Peeters.

In Vlaanderen gaan we uit van een inclusieve benadering van het armoedebeleid, met activering. We hebben daarvoor de werk-welzijnstrajecten opgestart, minister. Vanaf het begin van de legislatuur hebben we gezegd dat die zouden worden geëvalueerd en structureel aangepakt. U bent daar ook mee bezig, in het kader van de individuele maatpakfilosofie.

Minister, gezien de hallucinante cijfers van armoede in gezinnen met kinderlast en zonder inkomen, wil ik u vragen welke aandacht u in uw beleid expliciet geeft aan eenoudergezinnen. In uw beleidsbrief geeft u aan dat u bezig bent aan een conceptnota van W². Die zou in november worden voorgelegd. Bepaalde feiten gebeuren in samenspraak met minister Van den Bossche, denk ik. W² werd gecreëerd in het kader van een bredere 'empowerment' van mensen die moeilijker kunnen worden ingeschakeld. Hoe evalueert u tot nu toe deze trajecten? Wat zijn uw criteria voor deze evaluatie? Bereiken de trajecten de beoogde doelgroepen? Bent u tevreden met het resultaat tot nu toe?

In 2012 werden de curatieve individuele beroepsopleidingen (IBO's) opgestart voor werkzoekenden met een gecombineerde problematiek. In uw beleidsbrief gaf u aan dat de realisaties in de eerste jaarhelft nog beperkt waren, zodat extra inspanningen nodig zijn om de jaardoelstelling van 300 curatieve IBO's te behalen. Waarom was er een moeilijke opstart? Aan hoeveel zitten we uiteindelijk voor 2012? Wat gaat u anders aanpakken of niet?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Ik sluit me aan bij de interessante vragen die zijn gesteld. In deze problematiek zijn veel partners betrokken. De OCMW's zijn een heel belangrijke schakel. In het verleden hebben we ook al gediscussieerd over de samenwerking tussen VDAB en OCMW. U gaf toen aan dat er een Vlaamse werkgroep was voor OCMW en VDAB, die toen niet meer samenkwam, minister. Ik vroeg me af hoe u het overleg met de OCMW's structureert. U kunt moeilijk een vergadering beleggen met 308 OCMW's. Op

welke manier structureert u dit en hoe verloopt het overleg tussen VDAB en OCMW op dit moment?

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Ik sluit me vooral aan bij de vraag van mevrouw Turan. Ik heb in maart 2012 ook een vraag gesteld over alleenstaande moeders met jonge kinderen. Uw antwoord was dat het zeker niet de bedoeling was om hen als een aparte doelgroep te zien. Het zijn ook verschillende profielen: allochtonen, 50-plussers, laaggeschoolden. Wel vindt u dat er meer maatwerk moet zijn, per individu. Daar sta ik natuurlijk volledig achter.

Het probleem is: hoe bereiken we die mensen? Hoe kunnen we die mensen naar de VDAB leiden? Ik verwijs naar de vraag van mevrouw Peeters. Het OCMW is de belangrijkste organisatie om die mensen gemakkelijker werk te kunnen geven, maar soms ontbreekt het het OCMW aan middelen om die mensen te begeleiden. In mijn eigen stad Menen wordt 24 procent van onze kinderen geboren in kansarme gezinnen, een op vier dus. Dat is een pak mensen. Vanuit het OCMW komen er signalen dat, als ze die mensen kunnen bereiken en toeleiden naar werk, die kinderen eventueel ook uit de kansarmoede kunnen geraken. Ik luister vol aandacht naar uw antwoord, minister.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voor de stand van zaken van W², verwijs ik naar de actuele vraag van mevrouw Van der Borgh t aan minister Vandeurzen op 19 december 2012. Dat is echt nog niet zo lang geleden. Minister Vandeurzen zei toen dat we een ontwerp van conceptnota hebben en dat we signalen hebben ontvangen vanuit de afdeling OCMW van de VVSG dat er rond een aantal concrete punten nog bijkomend overleg gewenst is. Op die manier wordt er gewerkt, via de VVSG, mijnheer Bothuyne. Concreet vindt dat overleg trouwens deze namiddag plaats op het kabinet van minister Vandeurzen. Ook wij zullen aanwezig zijn.

U vraagt naar de knelpunten. U hebt er zelf enkele naar voren gebracht. Ik zou het in plaats van over knelpunten eerder over signalen hebben. Naar aanleiding van een ontwerp tekst krijg je signalen, waar je dan verder over moet spreken, waarna de tekst wordt aangepast. Het is en blijft natuurlijk de bedoeling dat ook de OCMW's zich daarin terugvinden. Ik wil de discussie niet inhoudelijk aangaan, want daarover moeten we juist nog overleggen, maar ik wil ze wel duiden.

Een eerste element is het werkingsgebied van W². Vandaag spelen heel wat voorzieningen en organisaties een rol: de OCMW's, zoals u zelf aangeeft, en uiteraard de VDAB, maar ook de GTB, de beschutte en sociale werkplaatsen, de CAW's, de psychische ziekte zorg, de centra voor geestelijke gezondheidszorg, de voorzieningen voor personen met een handicap enzovoort. Dat is dus vrij ruim. De werkingsgebieden en de spreiding over Vlaanderen van deze organisaties zijn zeer uiteenlopend.

In het gesprek dat vandaag wordt gevoerd, moet worden gekeken naar het juiste werkingsgebied. Er zijn meerdere mogelijkheden. We kunnen de lokale entiteit nemen als werkingsgebied, de zorggebieden van de werkwinkels, het regionaal-stedelijke niveau of het niveau van de provincie. Het zou in elk geval niet goed zijn om een nieuw 'mesoniveau' bij te creëren om dit te organiseren. Het aandachtspunt moet natuurlijk zijn: de bereikbaarheid en nabijheid van de diensten voor de kwetsbare cliënten. Dat brengt u ook naar voren. Zo moeten we kijken wie welke rol krijgt toebedeeld.

Een tweede signaal gaat over de rol van de casemanager welzijn. Als iemand wordt toegeleid naar een W²-activeringstraject of naar een traject maatschappelijke oriëntatie, wordt er een casemanager werk aangesteld. De regisseur is daar duidelijk en eenvoudigweg de VDAB. Er zou ook een casemanager welzijn moeten zijn, als aanspreekpunt over welzijn. Deze beslissing komt toe aan het beleidsdomein Welzijn. Ook dat element moet worden besproken:

wie neemt welke rol op? Uiteraard is het OCMW opnieuw een belangrijke partner en opnieuw is het bewaken van de nabijheid en de bereikbaarheid van de diensten voor de kwetsbare cliënten zeer belangrijk.

Een derde signaal dat we hebben gekregen, betreft het W²-platform. Dat komt voort uit de noodzaak om zaken te kunnen afstemmen op een hoger niveau. De VDAB moet daar zeker deel van uitmaken, het OCMW uiteraard ook. De GTB's en CAW's lijken ons ook organisaties die er structureel deel van moeten uitmaken, maar misschien nog andere casemanagers. Concreet moeten we dan kijken wat de rol is van het platform rond de regionale afstemmingsafspraken, maar ook rond het verzekeren en controleren van een gebiedsdekkend aanbod of het bespreken van knelpunt dossiers enzovoort. Het is duidelijk dat de exacte taakomschrijving van dat platform nog goed moeten worden besproken. Dat is het signaal dat we hebben gekregen.

Over de rol van de casemanager welzijn, de rol van het W²-platform en het werkingsgebied van W² moet nog verdere discussie worden gevoerd.

Wat de rol van het OCMW betreft, sluit ik me volledig aan bij het antwoord dat minister Vandeurzen heeft gegeven. Het is absoluut niet de bedoeling om te evolueren naar een systeem waarin de OCMW's zich niet erkend zouden zien. Maar de W²-doelgroep waar we het over hebben, is toch wel ruimer dan de groep van leefloners en OCMW-clianten. Daar mag geen misverstand over bestaan. Met betrekking tot complementair werken denk ik dat er al een heel traject is afgelegd.

Puur inhoudelijk zal het takenpakket van de VDAB door de komst van een W²-decreet niet fundamenteel wijzigen. Het W²-decreet gaat over het bieden van een passende begeleiding aan personen die niet, niet meer of nog niet op de arbeidsmarkt kunnen participeren. We stellen vandaag vast dat een beperkt deel van de werkzoekenden bij de VDAB niet of niet meer kan participeren aan de arbeidsmarkt. De begeleiding wordt hen nu via allerlei projecten geboden maar die projecten zijn niet structureel. Ik heb het dan over de tender activeringszorg (TAZ), arbeidszorg, trajecten personen in armoede. Het is de bedoeling om die projecten via het W²-decreet structureel te maken.

We stellen vast dat personen binnen andere uitkeringsstelsels van de sociale zekerheid stappen naar betaalde arbeid zouden kunnen zetten en dat organisaties op het terrein op zoek zijn naar partners. De VDAB heeft de expertise in huis om hier de matching naar de werkgevers te doen, en indien nodig aangepaste ondersteuning te bieden. Mevrouw Fournier, u hebt gelijk wanneer u vraagt naar extra middelen. Dit kan echter worden opgenomen binnen de werking van de VDAB.

Mevrouw Turan, ik ben het 100 procent met u eens dat werk een essentieel instrument is in de strijd tegen armoede. Via sluitend maatwerk moet maximaal rekening worden gehouden met de concrete individuele situatie van de werkzoekende. De VDAB-consulenten moeten oog hebben voor de competenties en zelfredzaamheid van de werkzoekende, maar dus ook en vooral voor de randvoorwaarden die eigen zijn aan elke individu. Tijdens de begeleiding zetten de consultant vooral in op een aantal aspecten die de kans op werk voor deze groep kunnen vergroten. Dat kan onder bepaalde voorwaarden betekenen dat er een tegemoetkoming is in de kosten voor kinderopvang of transport. Dat zijn twee maatregelen die zeker een impact hebben binnen de groep van eenoudergezinnen.

Specifiek voor personen in armoede zijn er binnen de VDAB trajecten opgezet waarbij we ervaringsdeskundigen in de begeleiding inschakelen en samenwerken met een gespecialiseerde partner om empowerende groepsmodules op te zetten. Het is trouwens de bedoeling om deze trajecten in de toekomst structureel te maken door ze te integreren in het toekomstige W²-kader.

We hebben hier meestal te maken met mensen met een multiproblematiek. Zij kampen vaak met meerdere problemen tegelijk zoals armoede en competentieachterstand. Maatwerk is dan ook essentieel.

Er zijn in het verleden een aantal werk- en welzijnsprojecten binnen de werkzoekendenbegeleiding geweest. Een daarvan is de tender zorgbegeleiding. De eerste dateert van 2006, ondertussen zijn we aan de derde met TAZ bis. In het kader van het werkgelegenheids- en investeringsplan (WIP) was er ook de uitbreiding naar OCMW- en het RIZIV-trajecten (Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering) die wie intussen hebben gerealiseerd in die tender zorgbegeleiding.

Er zijn ook trajecten voor personen in armoede. Zo is er het WAW-traject (een geïntegreerde aanpak van Werk, Armoede en Welzijn) in Aalst en het experiment in Antwerpen. Er is voorzien in de veralgemening daarvan in het kader van het WIP, nu het groeipad in het kader van de alternatieve jobkorting. Onlangs was er daarover nog een vraag om uitleg van mevrouw Van der Borgh. We hebben toen ook de evaluatie besproken.

Binnen de Sociale Economie zijn er de arbeidszorg en de doorstroom van arbeidszorg waarbij de VDAB en de partners betrokken zijn. Algemeen gezien zijn deze verschillende projecten positief. Ze zijn vooral essentieel gebleken om een betere kennis van de doelgroep en hun noden te krijgen.

Doorheen de jaren merk ik dat de weerstand die we zowel vanuit ons eigen werkveld als vanuit welzijn ervaren hebben, langzaam wegebt en dat de neuzen in dezelfde richting staan. Het gaat niet om concurrentie, maar om samenwerking.

Aangezien het altijd om projecten gaat, is er geen allesomvattende evaluatie gebeurd. Er vindt wel altijd een evaluatie en bijsturing plaats met het oog op een vervoltraject. De doelgroepen worden bereikt met steeds bijna 100 procent invulling van de trajecten.

Cijfermatig kan de tender zorgbegeleiding goede resultaten voorleggen. De bedoeling van die tender zorgbegeleiding is altijd geweest de niet-arbeidsmarktgerelateerde drempels weg te werken waardoor de persoon wel minimaal twaalf uur arbeidszorg zou aankunnen. Wanneer er meer mogelijk is, krijgt die persoon een ander advies. Na die zorgbegeleiding krijgt ongeveer 35 procent betaalde arbeid, al dan niet in het beschermde circuit. Dat percentage van 35 procent blijft doorheen de jaren relatief stabiel, soms is het 34 procent, soms 36 procent. Dat betekent dat ongeveer 35 procent van de mensen die deze begeleiding heeft gekregen op een of andere manier naar betaalde arbeid kan doorstromen.

Van die 35 procent zijn voor 65 procent stappen mogelijk naar meer participatie richting arbeidsmarkt. Voor 35 procent van die 35 procent is zelfs betaalde arbeid mogelijk, en niet enkel in het beschermde circuit.

De doelstelling van driehonderd curatieve individuele beroepsopleidingen (C-IBO's) voor 2012 zal niet behaald worden. Het resultaat eind december 2012 wordt geraamd op ongeveer honderd opgestarte C-IBO's. Er spelen zeker twee factoren.

Ten eerste is er een trage opstart geweest, wat eigen is aan een nieuwe maatregel. Er is nood aan informatie en promotie, zowel bij consulenten, bij werkgevers als bij intermediairen. De C-IBO vraagt specifieke vaardigheden. De VDAB-consulenten hebben daarvoor een opleiding gehad en de VDAB zal ook nauwer samenwerken met derden, organisaties en tenderpartners die daar al meer ervaring mee hebben. Het is de bedoeling werkgevers te overtuigen om te sleutelen aan jobs zodat ook werkzoekenden met een C-IBO daarin kunnen stappen.

Ten tweede is IBO op zich een sterk merk. Het was verkeerd om C-IBO apart te gaan promoten. Je moet gewoon IBO promoten en daarbinnen de C-IBO meenemen. Dat is de weg die we verder zullen volgen, namelijk C-IBO meenemen met de reguliere IBO's naar de bedrijven.

Ik heb het eergisteren nog ten gronde besproken op de beleidsraad, dus met alle hoofden van agentschappen en het departement. Iedereen bleef achter de idee van de C-IBO staan. We hebben daar ook besproken op welke manier in 2013 de doelstelling van zeshonderd C-IBO's kan worden bereikt. Fons Leroy heeft daar onder meer het sterker betrekken van die derde naar voren gebracht, maar ook het element van het samen met IBO promoten en het duidelijk meenemen binnen het IBO, wat een gekend merk is. Hij was ervan overtuigd dat die stappen moeten worden gezet. We zullen dat uiteraard bij elke beleidsraad opnieuw opnemen. Aangezien we het als een nuttig instrument beschouwen, ga ik dat zeer sterk opvolgen dit jaar.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik ben blij dat u onze bekommernissen rond het OCMW deelt. Ik ben ook blij dat we de indruk hebben dat alle collega's die bekommernissen delen.

Die bekommernis is er vooral gekomen omdat in de conceptnota van 7 december 2012 het CAW als enige casemanager welzijn werd vernoemd. Er zijn elf CAW's in Vlaanderen. We hebben in elke gemeente een OCMW en iedereen is het erover eens dat de OCMW's veel laagdrempeliger zijn en dat de nabijheid een bijkomende troef is. Er is ook het feit dat de OCMW's op dit ogenblik al een taak hebben voor het begeleiden van en bemiddelen voor werkzoekenden. We moeten er bijgevolg eens te meer de nadruk op leggen dat er een belangrijke rol is weggelegd voor de OCMW's, eerder dan voor de CAW's of de GTB's of de cgg's. We weten wel dat al die instanties ook actief zijn met dezelfde mensen in problematische situaties. Maar opnieuw, ik denk dat de belangrijkste rol is weggelegd voor de OCMW's. Ik kan alleen maar toejuichen dat iedereen hier aan het hetzelfde zeel trekt en tot dezelfde conclusie komt, namelijk dat hier voor de OCMW's een belangrijke rol is weggelegd.

Ik heb begrepen dat er vanmiddag weer een overleg zou zijn. Minister Vandeurzen heeft zelf tijdens de plenaire vergadering van 19 december, nadat ik mijn vraag om uitleg had ingediend, gezegd dat er inderdaad een signaal kwam van de VVSG omtrent de bekommernissen van de OCMW's. Ik hoop alleszins dat het nog kan worden bijgestuurd en dat er zeker voor de OCMW's een rol als casemanager welzijn kan worden weggelegd.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Minister, hartelijk dank voor uw zeer uitgebreid antwoord. Ik ben het met de collega's en met u volledig eens dat de OCMW's hier een belangrijke rol te vervullen hebben. De sterkte en de grootte van een OCMW is natuurlijk erg afhankelijk van de regio of de stad. In een stedelijke omgeving is een OCMW veel sterker aanwezig. Het OCMW is niet de enige zorginstantie voor de mensen die het verste van de arbeidsmarkt staan, maar het is wel een laatste vangnet waarmee je veel mensen kunt ondervangen. Het proefproject in Antwerpen liep ook in samenwerking met het OCMW.

Minister, ik dank u ook voor het antwoord om de empowerment in de werk-welzijnstrajecten verder op te nemen. Ik deel uw zorg wat betreft de C-IBO's. Ik ben blij dat tijdens de vergadering van de beleidsraad opnieuw naar voren is gekomen dat we dat belangrijk vinden en dat we daar met zijn allen verder op willen inzetten. We zijn eind december op amper honderd geëindigd. Dat is natuurlijk maar een derde van driehonderd trajecten. We weten hoe groot het probleem is, en toch hebben we een groot probleem met de toeleiding. Ik hoop dat de moeilijke start in 2012 een goed leerproces is geweest. We moeten er dit jaar nog zeshonderd halen.

Ik vraag me ook af wat u zult doen met het budget van de tweehonderd waarin nog was voorzien voor vorig jaar. Gaat u dat erbij plakken? Dat zal misschien moeilijk zijn. Ik zie dat u dat belangrijk vindt, maar we moeten het nu ook wel waarmaken. We zitten in de diepste momenten van de economische crisis, met de afstand van de arbeidsmarkt, de werkloosheid,

de jobs die verdwijnen en mensen die steeds langer werkloos zijn. Ik denk dat u eens grondig met uw team moet overleggen en bekijken hoe we die zeshonderd voor dit jaar zeker zullen halen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de acties aangaande werkzoekende gefailleerden - 503 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Voorzitter, minister, we hebben het er al over gehad tijdens een actuele vraag van 12 december 2012 over het gebruik van het Sociaal Interventiefonds door gefailleerden. In het kader van de aanpak van armoede vond deze regering het heel belangrijk om korte metten te maken met de armoede en daar echt op in te gaan. Er is een coördinerend minister aangesteld. In de commissie Welzijn ondervraag ik minister Lieten daar zeer dikwijls over. We hebben toch een tijdje moeten wachten voor het actieplan, met heel veel punten, er kwam.

In heel dat actieplan zijn er verschillende taken weggelegd voor ministers over alle beleidsdomeinen heen. Een van de actiepunten van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA), het punt nummer 151, was voor u bestemd, namelijk het Sociaal Interventiefonds openstellen voor gefailleerden. In uw antwoord op de actuele vraag hebt u verwezen naar wat er allemaal wordt gedaan voor gefailleerden. U hebt verwezen naar de OCMW's die werken voor de mensen in een faillissement, Syntra, het maatpakbeleid van de VDAB, het Sociaal Interventiefonds dat wordt opengesteld maar waar geen cijfers van worden bijgehouden, en het Agentschap Ondernemen. U hebt gezegd dat er geen cijfers bestaan over het bereik van al deze initiatieven, noch welke groep van gefailleerden effectief bereikt wordt.

Amper twee dagen later is er op de ministerraad een nieuw plan voor faillissementspreventie goedgekeurd. Dit plan richt zich op de ondernemers die in moeilijkheden dreigen te geraken. De aanslepende economische crisis zorgt er ook voor dat we spijtig genoeg meer faillissementen hebben en dat er meer gefailleerden zijn. Een faillissement heeft meestal tot gevolg dat heel veel werkenden hun job verliezen, en die moeten ook worden begeleid. Ook de ondernemer zelf mag niet achtergelaten worden, ook hem of haar moeten we kunnen bereiken. Met de economische crisis is het dus des te urgenter dat we maatregelen goed opvolgen.

Het gaat om een specifieke problematiek bij die mensen. Daarom vereist dat een andere aanpak. Ik vrees dat als we daar geen cijfers over krijgen, we dat niet goed kunnen aanpakken. U hebt zojuist wat betreft werk-welzijnstrajecten (W^2) voorbeelden gegeven van verschillende projecten om de aanpak die niet werkt, te wijzigen. Meten en weten en dan een beleid voeren en aanpassen, is heel belangrijk.

Minister, daarom heb ik een aantal vervolgvragen. Bent u van plan om actiepunt 151 van het VAPA nu wel via cijfers op te volgen? U hebt toen geantwoord dat ze via verschillende kanalen binnenkomen. Ik heb een en ander proberen te achterhalen, want je moet ver zoeken om het Sociaal Interventiefonds te vinden. Ik heb begrepen dat de curator die de failliete boedel onder zich krijgt, de aanmelding moet doen. Daardoor moet het opvolgen van cijfers niet zo moeilijk zijn volgens mij.

Welke concrete initiatieven gaat u nemen ten aanzien van gefailleerden en de problematiek in dezen? In het buitenland wordt er anders omgegaan met een faillissement. Wie failliet is, krijgt een herkansing omdat mensen leren uit hun fouten en uit wat er allemaal is misgelopen.

U hebt gezegd dat u daarover met de minister-president zou praten. Is dat ondertussen al gebeurd? Hebt u specifieke acties in gedachten om in de ondersteuning van werkzoekende gefailleerden te voorzien? Het is niet omdat je een faillissement hebt gehad, dat je automatisch moet herkansen in een zelfstandig statuut. Het kan zijn dat je als werknemer begint.

In het verleden was er in het kader van het werkgelegenheids- en investeringsplan (WIP) een samenwerking tussen Tussenstap, voor een oriënterend traject, en de VDAB voor doorstroom naar werk. Ik heb vernomen dat die structurele samenwerking is stopgezet. Waarom is die samenwerking stopgezet? De reden is waarschijnlijk dat het WIP is afgelopen en er geen centen meer waren. U bent echter iemand die goede projecten altijd een vervoltraject geeft en er een vervolgproject voor zoekt. Bent u van plan een ander initiatief te nemen om de gefailleerde zelfstandigen te begeleiden? Over welk ander initiatief gaat het dan?

Op 14 december 2012 heeft de Vlaamse Regering het nieuw faillissementspreventieplan goedgekeurd. Hoe ziet u de synergie tussen dit plan en de kwestie van de gefailleerde ondernemers? Het gaat dan eigenlijk ook om alle bovenstaande vragen, onder meer met betrekking tot de begeleiding naar werk en de samenwerking met het OCMW, Tussenstap en de andere partners.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vraag om uitleg van mevrouw Turan. Ik heb hierover in het verleden al verschillende vragen gesteld aan de minister van Economie. In maart 2012 heb ik een specifieke vraag om uitleg over het project Tussenstap van de VDAB gesteld.

Dat project is niet echt stopgezet. Het ging om een traject dat na achttien maanden zou worden beëindigd. Indien ik het me goed herinner, vormde de detectie van de gefailleerden het grootste probleem. De doelgroep was moeilijk te bereiken. Enkel de gefailleerden hadden toegang tot het project. Meewerkende echtgenoten en dergelijke hadden er geen toegang toe.

De cijfers die ik toen heb ontvangen, waren niet echt denderend. Het streefcijfer was 600 gefailleerden. Er waren er maar 184 bereikt. In maart 2012 was het traject echter nog niet afgelopen. Ik vraag me dan ook af of ik nu concrete cijfers zou kunnen ontvangen.

Misschien kan aan de hand van de al tijdens de looptijd van het traject gemaakte opmerkingen een nieuw project met aanpassingen worden opgezet. Op die manier kan er weer een project voor die gefailleerden komen. Ik sluit me immers aan bij mevrouw Turan. Er is een vraag naar begeleiding van die mensen naar nieuw ondernemerschap of naar werk.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, ik wil me ook graag bij de vragen van de twee vorige sprekers aansluiten. Ik heb echter ook een praktisch probleem.

Ik heb het plan gezocht dat de Vlaamse Regering op 14 december 2012 zou hebben goedgekeurd. Ik heb dat plan echter nergens gevonden. Mijn vraag is dan ook of dit plan de facto door de Vlaamse Regering is besproken. We hebben inmiddels van de interne diensten vernomen dat dit plan niet op 14 december 2012 zou zijn goedgekeurd. Ik weet niet hoe het nu zit. Het is een praktische vraag. Ik heb in elk geval geen plan teruggevonden. *(Opmerkingen van mevrouw Güler Turan)*

Mevrouw Turan, u hebt specifiek verwezen naar een nieuw plan inzake faillissementspreventie dat op 14 december zou zijn goedgekeurd. *(Opmerkingen van mevrouw Güler Turan)*

Van de kabinetschef van de minister-president hebben we te horen gekregen dat er eigenlijk geen plan is goedgekeurd.

Mevrouw Güler Turan: In dat geval zou er een call zijn gelanceerd zonder over een plan te beschikken.

Mevrouw Lydia Peeters: Ik weet het niet. Ik stel de vraag omdat ik dat plan niet heb teruggevonden.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, u mag me niet kwalijk nemen dat ik de 200 agendapunten van 14 december 2012 en de 200 agendapunten van 21 december 2012 niet meer uit het hoofd ken. Dat is ook mijn antwoord op de vraag van mevrouw Turan. We kennen het faillissementspreventieplan van de minister-president.

Een goede afstemming en informatiedoorstroming, in eerste instantie ten aanzien van de uitvoerders van de oproepen, lijken me essentieel om dit plan goed te laten werken. Het lijkt me nodig op dit vlak tot de nodige afstemming en afspraken te komen. Voor meer details verwijs ik echter naar de minister-president.

Ook wat het meest essentiële element betreft mag u me niets kwalijk nemen. Het is nog maar een maand geleden. Er is ondertussen een kerstreces geweest. Ik heb nog niet met de minister-president vergaderd. Mijn kabinet plant die vergadering momenteel. Er zal op korte termijn een overleg tussen de betrokkenen van de beleidsdomeinen Werk en Economie komen.

Ik zal de minister-president voorstellen een gezamenlijke werkgroep op te richten. Het is de bedoeling van die werkgroep alle betrokken organisaties die met gefailleerden werken, gaande van Syntra en de VDAB tot het Agentschap Ondernemen, eens samen te brengen. Mevrouw Fournier heeft hier ook al naar verwezen. Ik heb de minister-president hier al regelmatig om gevraagd.

Ik wil een aantal zaken laten onderzoeken. Welke beleidsinstrumenten zijn er? Hoe spelen die instrumenten op elkaar in? Welk bereik hebben de projecten? Wat zijn de hiaten in de monitoring? Zijn er hiaten in het instrumentarium? De antwoorden op die vragen zouden ons een beter zicht bieden op de misschien nog wat te versnipperde initiatieven.

De huidige monitoring en de eventuele bijsturing ervan moeten hier deel van uitmaken. Hoe kunnen we aan de cijfers komen? Waar zitten de hiaten indien we nog niet over de cijfers zouden beschikken?

Wat Tussenstap betreft, heeft mevrouw Fournier gelijk: het betreft een samenwerking met de VDAB. Tussenstap was een project dat door het Europees Sociaal Fonds is gefinancierd. Het was dus niet structureel. Dat is op 31 oktober 2012 ten einde gelopen. Ik heb de laatste cijfers niet bij me en ik ken ze ook niet van buiten.

Het positieve effect van het project bestaat eruit dat de organisaties dankzij dit project dichter naar elkaar zijn gegroeid. Er is op dat vlak enige bekendheid met elkaar ontstaan. Ik heb dat van de VDAB vernomen. Er is nu een betere doorverwijzing. Iedereen weet nu wie wat doet. Dankzij dit project kan dit in de toekomst spontaan verder doorlopen.

Ik ben overtuigd van het belang van ondernemers. Ik vind dat het ondernemerspotentieel maximaal moet kunnen worden aangeboord. Dit geldt zeker ook voor de groep van de gefailleerden. Het klopt dat dit niet automatisch moet gebeuren. Veel van die mensen die al zelfstandig zijn geweest, willen echter opnieuw iets starten. Ik hoor dat vaak vermelden.

Mijn administratie heeft in 2011 drie acties geëvalueerd die het ondernemerschap wilden stimuleren, met name de activiteitscoöperaties, 'Ondernemen Werkt' en het net vermelde ESF-project. De centrale doelstelling bestond eruit tot een algemeen kader voor de begeleiding van werkzoekenden naar het ondernemerschap te komen. Hierbij moet de nodige aandacht aan de gefailleerden worden gegeven.

Afgelopen jaar stond dit in het teken van de vormgeving en de operationalisering van het kader. Op 18 december 2012 heeft het ESF-agentschap in een regie van Syntra Vlaanderen een tender gelanceerd om een organisatie aan te stellen die zal instaan voor de advisering en de doorverwijzing van werkzoekenden die een zelfstandige zaak willen starten. Van april 2013 tot en met december 2015 zal de organisatie die ten gevolge van deze tender wordt aangeduid instaan voor de aanbidding van 1440 begeleidingstrajecten naar zelfstandig werk.

In feite is dit het antwoord op de vraag naar een vervolg op het ESF-project. Tijdens de opmaak van de tender hebben we specifiek aandacht besteed aan de doelgroep van de gefailleerden. De uitvoering moet die groep sensibiliseren en informeren over het aangeboden maatpak en over specifieke acties die deze groep kunnen ondersteunen bij een begeleide hernieuwde start. De uitvoering van de tender richt zich niet uitsluitend op gefailleerden, maar we hebben wel in de nodige aandacht voorzien.

Daarnaast wil ik even de aandacht vestigen op een sleutelproject binnen de Vlaamse overheid met betrekking tot een geïntegreerde benadering van ondernemers. Het Agentschap Ondernemen is hier de trekker van. Bedrijven en ondernemers komen in hun zoektocht naar informatie over overheidsmaatregelen met veel informatiepunten in contact. Dit sleutelproject moet tot een geïntegreerde informatieverstrekking aan ondernemers vanuit de Vlaamse overheid leiden. De gefailleerde ondernemers vallen hier als specifieke doelgroep ook onder. Op deze manier voorzien we in een toegangspoort en contactpunt voor alle maatregelen die voor gefailleerde ondernemers van belang kunnen zijn.

De groep der gefailleerden wordt ook gevat door acties met een ruimere doelgroep. Met die acties, zoals de geüniformiseerde informatieverstrekking en de nieuwe tender, nemen we initiatieven ten aanzien van gefailleerden.

Ik herhaal nog even mijn doelstelling. Ik wil met de minister-president en met alle betrokkenen een werkgroep starten. Ik moet dat nog met hem bespreken. In feite weten de commissieleden het nu eerder dan hij. Ik hoop dat we er samen in slagen dit te organiseren.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Om dit op te volgen, zal ik de minister-president ook een vraag om uitleg stellen. Dit zal hem ertoe aanzetten sneller tijd te maken om met de minister samen te zitten.

Ik maak uit uw antwoord eigenlijk op dat er te veel versnipperde initiatieven zijn en dat we ons misschien beter kunnen focussen op de vraag wat werkt en wat niet werkt. Ik vind het spijtig dat dit niet eerder is gebeurd. Overal zijn er berichten over duizenden faillissementen. Die treffen de arbeiders en bedienden, de werknemers van zo'n bedrijf, maar ze treffen ook de gefailleerden zelf. Ik vind het spijtig dat dit tot nu nog niet beter werd georkestreerd en gecoördineerd. Ik noteerde dat ik verdere vragen moet stellen aan de minister-president.

Op mijn vraag of u van plan bent om iets te doen aan actiepoint 151 van het VAPA, hebt u vandaag weer niet geantwoord. Ik sta volledig achter uw poging om een initiatief te nemen, om samen te zitten, om betere instrumenten te vinden en om de mensen die in een faillissement hebben gezeten beter te begeleiden naar werk en ondernemerschap. Ik volg u daarin en ik ben er zeker van dat u dit verder zult opvolgen.

Maar wat is het Sociaal Interventiefonds van de VDAB? Het is een fonds dat bijdraagt aan de financiering van outplacement voor de begeleiding en opleiding van werknemers die het slachtoffer werden van een collectief ontslag met het oog op herinschakeling op de arbeidsmarkt. Het betreft dus het betalen van outplacementkosten voor een faillissement voor een werkgever die ze niet kan betalen. Met het VAPA, waar iedereen een extra voor moest doen, zou u vanuit Werk dit Sociaal Interventiefonds, namelijk de mogelijkheid om een betaling van outplacement te krijgen, ook openstellen voor de zelfstandige zelf en niet alleen voor de arbeiders.

Minister Philippe Muyters: Dat is gebeurd. Het is opengesteld, een zelfstandige kan er nu een beroep op doen. Ik heb al geprobeerd om dit uit te leggen in antwoord op een actuele vraag. Het is nochtans eenvoudig. Het VAPA-actiepunt 151 zegt: laat zelfstandigen ook een beroep doen op dat fonds. De afspraak is er bij de VDAB, de zelfstandige kan er een beroep op doen om outplacement te krijgen. Zo eenvoudig is dat!

Mevrouw Güler Turan: En de consultants verwijzen de zelfstandigen die zich eventueel aanbieden, naar dat fonds?

Minister Philippe Muyters: Ja, natuurlijk. Het is nu opengesteld. De enige vraag waar ik niet op kan antwoorden, is de vraag: “hoeveel?”. In mijn werkgroep waar we de monitoring zullen doen, zal worden bekeken of het nuttig is.

Mijn actiepunt is uitgevoerd. Het fonds is opengesteld. Zo eenvoudig is het.

Mevrouw Güler Turan: Oké, het fonds is opengesteld, maar het instrumentarium moet ook tot bij de gefailleerden worden gebracht en dat is uiteindelijk niet zo moeilijk. Elk faillissement heeft een curator en elke curator wordt benoemd door de rechtbank. De lijst van de curatoren is dus gekend. Ik neem aan dat niet elke gefailleerde zelfstandige de weg naar de VDAB vindt, ze kunnen ook andere wegen bewandelen. Een eenvoudige brief aan de curatoren over het openstellen van het instrumentarium zou het succes vergroten en zou de monitoring voor u veel gemakkelijker maken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■